

El Tribunal de Justícia de la UE ha acceptat a tràmit el recurs contra l'Acord UE-TK impulsat per tres entitats catalanes

La solució a la situació de les persones refugiades no passa només per l'ajuda humanitària, sinó que ha d'anar acompanyada d'incidència política i legal així com de mobilització al carrer. És per això que Lafede.cat anima a la ciutadania a sumar-se a la manifestació del proper dissabte 18 de febrer per a l'acollida de les persones refugiades i migrades convocada per Casa nostra Casa vostra. Paral·lelament, també, impulsa accions jurídiques.

El recurs contra l'acord entre la Unió Europea (UE) i Turquia, que necessàriament s'havia de presentar en nom d'una persona física, va ser elaborat per l'exfiscal Carlos Jiménez Villarejo i presentat el passat mes de novembre per l'advocat grec Harry Ladis en representació de Shabbir Iqbal, ciutadà pakistanès retingut a Grècia i al qual se li va denegar l'asil. Iqbal ha estat víctima -ell i la seva família- de la violència al seu país d'origen i a tots els països que ha hagut de travessar fins arribar a Europa (fins i tot amb mort de familiars) incloent Turquia.

L'admissió a tràmit és una bona notícia per a les entitats que persegueixen la nul·litat d'aquest acord. El passat 28 de gener l'advocat grec va confirmar que el Tribunal havia acceptat el recurs i ara dona dos mesos al Consell Europeu perquè presenti les seves al·legacions davant la denúncia, tot i que aquest termini es podria ampliar. De la tramitació d'aquesta denúncia se n'ha fet càrrec la secció primera del TJUE, presidida per la jurista txeca Irena Pelikanova i formada també pel belga Paul Nihoul i el danès Jesper Svenningsen, que n'és el ponent. Tot i que el recurs reclamava que la seva acceptació a tràmit comportés la suspensió provisional de l'acord UE-Turquia, aquest extrem de moment no s'ha produït. "El recurs parteix de la constatació de que la UE, davant la realitat humana i social catastròfica, ha incomplert obertament les seves obligacions legals, comunitàries i internacionals. Per això, sol·licita la plena anul·lació de l'Acord de 18 de març del present any", *diu el recurs*.

A l'acte de presentació del recurs, el passat mes de novembre, Jiménez Villarejo va explicar que l'Acord UE-Turquia "suposa la vulneració d'un conjunt de normes jurídiques de tota mena i viola

obertament drets fonamentals". La UE s'havia autoprohibit, a més, signar acords amb tercers països «no segurs» i el recurs es basa en bona mesura en demostrar que Turquia no ho és. Villarejo va recordar, també, que l'Acord avala les expulsions col·lectives i que els Estats membre estan incomplint els compromisos adquirits en reubicació.

El recurs ha estat presentat per Lafede.cat, l'Associació Catalana de Juristes Demòcrates i la Fundació Congrés Català de Salut Mental, i és, per tant, fruit de l'esforç col·lectiu i de professionals de l'acció social que van unir-se amb altres del dret i les ONG per sumar forces. Aquestes entitats van elaborar un **manifest de suport** que té gairebé 500 signatures. A nivell europeu DiEM25 també s'ha afegit i ha recollit ja més de 70.000 suports.

El treball d'investigació i documentació de les ONG, clau per a l'acció legal

Més enllà de l'assistència directa i el suport a les persones refugiades, l'actual crisi humanitària està provocada per mesures polítiques que vulneren el dret internacional, i calen mobilitzacions polítiques i accions legals per fer-hi front. Tal i com ha demostrat recentment la paralització del decret de Trump als EEUU contra l'entrada d'immigrants de determinats països, és necessari treballar també en les vies jurídiques i legals.

És important disposar de dades i informes per poder portar a terme aquestes accions legals i sovint els estudis i informes de les ONG són presentats i acceptats com a proves. El recurs presenta com a proves els informes d'Amnistia Internacional i CEAR, organitzacions federades com la denúncia d'Amnistia sobre **l'expulsió de Turquia de persones sirianes** o l'informe sobre **el bloqueig de milers de persones a Grècia**; i els documents de CEAR **sobre l'acord UE-Turquia** o una **denúncia explícita sobre l'acord a la Comissió europea** i fins i tot **iniciatives** a la defensora del poble europeu. "Organitzacions com Amnistia Internacional, Human Rights Watch o CEAR, com hem analitzant, tenen documentats casos greus de vulneracions de drets humans de refugiats sirians per part de Turquia. Aquest país no ha firmat el protocol de 1967 a la Convenció de Ginebra, que amplia l'àmbit geogràfic de la Convenció més enllà de les fronteres europees", recull l'informe. Des de Lafede.cat ja s'advertia, durant la presentació del recurs, que calia aturar aquest acord per frenar-ne d'altres: "l'acord UE-Turquia s'està venent com un èxit i s'agafarà com a model per a totes les fronteres, per això cal aturar-lo", deia Luca Gervasoni, vocal de Lafede.cat. Exemple n'és el que ja està treballant la UE amb Líbia per frenar la migració cap a Itàlia i del qual la CONCORD, la plataforma d'ONGs europees, ja ha alertat.

Des de les organitzacions de la societat civil, com la plataforma Stop Mare Mortum, també es treballa des d'una vessant legal. Stop mare Mortum fa assistència jurídica i dóna suport legal a persones bloquejades a Grècia, unes 300 ara mateix, amb l'objectiu d'accelerar i facilitar el seu procés de reubicació i la reunificació familiar a l'Estat espanyol. Aquest projecte vol denunciar la manca de vies legals i segures d'accés a territori europeu i la inoperativitat de les ja existents. Alguns exemples són: la lentitud i arbitrarietat en els programes de reubicació i reassentament; la

impossibilitat d'accedir a sol·licitar protecció internacional, visats o reunificació en ambaixades i consolats en origen o trànsit. La correcta aplicació d'aquestes mesures evitarien moltes de les morts en ruta i deixarien d'alimentar les xarxes de tràfic de persones.

La incidència política de la mà de la mobilització al carrer

Per tal que les accions legals i la incidència política siguin efectives cal que la societat civil pressioni a les institucions. És per això que Lafede.cat, com a membres de la campanya Casa nostra, Casa vostra, fa una crida a participar a la manifestació del proper dissabte 18 de febrer a Barcelona per a l'acollida de les persones refugiades i migrades a Catalunya tal i com diu el manifest: "ANIMEM LA CIUTADANIA a organitzar-se, mobilitzar-se i fer sentir la seva veu per tal d'aconseguir una conscienciació col·lectiva que afavoreixi el canvi d'actitud de les institucions en relació amb l'anomenada "crisi migratòria" que actualment viu la Mediterrània". La convocatòria és a les 16 h a la plaça d'Urquinaona.

Las devoluciones ilegales y en masa de personas refugiadas sirias ponen de manifiesto los fatídicos defectos del Acuerdo entre la UE y Turquía.” (1 de abril de 2016)

<https://www.amnesty.org/es/latest/news/2016/04/turkey-illegal-mass-returns-of-syrian-refugees-expose-fatal-flaws-in-eu-turkey-deal/>

El informe de Amnistía Internacional (14 de septiembre de 2016): “Nuestras esperanzas hechas añicos” <https://www.amnesty.org/es/documents/eur25/4843/2016/es/>

110. Por ello, y de acuerdo con las previsiones contenidas en la Directiva, Turquía no puede ser considerado un tercer país seguro”. (Texto incluido en el escrito de denuncia presentado por la Comisión Española de Ayuda al Refugiado (CEAR) ante la Comisión Europea y otros Órganos de la UE en abril de 2016).

<https://www.cear.es/wp-content/uploads/2016/05/INFORME-COMISARIO-EUROPEO-DDHH.pdf>

<https://www.cear.es/wp-content/uploads/2016/05/DENUNCIA-COMISION-.pdf>

18-19/01

<https://www.cear.es/la-defensora-del-pueblo-europeo-pide-a-la-ue-que-analice-el-impacto-en-los-derechos-humanos-del-acuerdo-con-turquia/>

<https://www.ombudsman.europa.eu/es/cases/decision.faces/es/75160/html.bookmark>